

- матеріали V Всеукраїнської наукової Інтернет-конференції (3 грудня 2020 р., м. Київ). Київ : КНУТД, 2020.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
 4. Лузан П. Г., Манько В. М., Нестерова Л. В., Романова Г.М. Теорія і практика впровадження інноваційних технологій навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників: монографія / за заг. ред. Г. М. Романової. Київ : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. 216 с.
 5. Ігнатенко Г. В., Маринченко Є. О. Інноваційні педагогічні технології в процесі підготовки майбутніх інженерів-викладачів. Вісник Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка. 2017. № 2 (34). С. 40–47.
 6. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко К. В. Формування самостійності як професійно-важливої якості особистості майбутнього викладача професійного навчання засобами кейс-технології. Хуманитарни Балкански изследвания. №4, 2018. С. 40–42.
 7. Ковальчук В. І. Методика викладання у вищих навчальних закладах: практикум. Підготовка майбутніх педагогів професійного навчання на засадах компетентнісного підходу : кол. монографія / за наук. ред. В. І. Ковальчука. Київ, 2017. 428 с.

*Леся Бударова
(Зіньків, Україна)*

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИЗАЙН-ОСВІТИ В ПРОФЕСІЙНІЙ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНІЙ) ОСВІТІ УКРАЇНИ

У статті розглядається сучасний стан дизайн-освіти у закладах професійної (професійно-технічно) освіти України. Проведено аналіз цифрової трансформації освіти в Україні. Та наведено оптимальні шляхи для вдосконалення дизайн-освіти в професійно (професійно-технічних) закладах України.

Ключові слова: *дизайн-освіта, цифрова трансформація, професійна освіта.*

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*

Особливого значення набуває проблема формування творчої, інтелектуально розвиненої особистості. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є впровадженням дизайн-освіти в професійні заклади України. Дизайн у перекладі з англійської – креслення, малюнок, проект. Дизайн – це творча діяльність, мета якої є формування гармонійного предметного середовища, яке найповніше задовольняє матеріальні й духовні потреби людини. Дизайн-освіта – це навчально-ігрова проектувальна діяльність учнів. Завдання дизайн-освіти полягає в розвитку дизайнерського мислення, що сприяє розумінню сучасних мистецьких проблем, естетичному вихованню учнів. Прийомами дизайнерського мислення є узагальнення, аналіз, синтез, порівняння, абстракція.

Якщо оцінювати академічну дизайнерську освіту, то їй дуже не вистачає прив'язки до реальності, до сьогодення. Здебільшого, програма сильно застаріла, в той час коли дизайнер має вміти створювати дизайн, що буде актуальним через багато років. Говорячи про недержавну освіту, то вона в сфері дизайну інтенсивно розвивається. За великим рахунком, всі необхідні знання дизайнер може отримати: інструментарій, маркетинг, дизайн-принципи, бізнес-процеси, копірайтинг, мистецтво, матеріалознавство тощо. Чого не вистачає, так це дизайну в професійній освіті [5].

Дизайнерська освіта є викладання теорії та застосування в дизайн продуктів, послуг та середовищ. Він охоплює різні дисципліни дизайну, такі як концепція дизайну, архітектура, веб-дизайн, дизайн одягу, інформаційний дизайн, дизайн інтер'єру та інший. Дизайн – це вирішення проблем. Дизайнерська освіта – це навчитися застосовувати практичні методи, попередні знання та природний талант для вирішення нових проблем. Його, також, називають «творча освіта» [6].

Освіта в державних установах ще не відповідає сучасному світу та

його потребам, не встигаючи за технологіями вже сьогоднішнього дня. Знання ще і досі здобуваються за застарілими програмами і все гостріше постає питання в актуальній інформації та технологіях. Державні професійні заклади ризикують зникнути через власну незатребуваність, якщо принципово не змінять підхід до надання освіти. Необхідно змінити підхід до отримати базових знань, які необхідно розвивати для вдосконалення технічних навичок.

У реаліях розвитку сучасного світу та динамічності потреб ринку праці в умовах інформаційного суспільства цифрова трансформація стає закономірним етапом розвитку системи освіти в цілому та дизайн-освіти, зокрема. У сучасних закладах професійної освіти необхідно створити електронне середовище, яке охоплює всіх учасників процесу – від директора до випускника закладу, і всі етапи – від вступу абітурієнтів до якісного удосконалення освітніх програм, які забезпечують професійну підготовку майбутніх фахівців. Водночас треба зазначити, що цифровізація не позбавляє мистецьку освіту індивідуальних, особистісних та практико-орієнтованих підходів [4].

Зважаючи на стратегію цифрової трансформації професійної освіти, важливо віднайти оптимальні та ефективні шляхи вдосконалення системи дизайн-освіти з урахуванням ефективного формування професійно важливих навичок майбутніх фахівців. Зважаючи на результати системного дослідження стану розвитку дизайну в Україні, яке було проведено агенцією економічного розвитку PPV Knowledge Networks в рамках проєкту «Моніторинг розвитку дизайну в Україні» програми «УКМ: Український культурний монітор» за підтримки Українського культурного фонду у 2019 р. (Стан розвитку дизайну в Україні, 2019), виокремлено ряд проблем сучасної дизайн-освіти України:

– дизайнерам-практикам бракує бізнес-компетентностей, при цьому

і формальна і неформальна освіта не приділяють їм достатньої уваги; наявна освіта недостатня для розуміння дизайнерами потреб ринку та ведення бізнесу;

– слабка технічна база формальної освіти, використання застарілих технологій, універсальність спеціальності, мала кількість спеціалізацій;

– чималий обсяг навчальних годин обіймають мистецькі дисципліни в академічному поданні без врахування динаміки дизайн-змін;

– завелика у програмах підготовки частка теоретичної складової, через що виникає реальна загроза невідповідності підготовки випускників потребам ринку;

– невиправдана інструменталізація навчальних матеріалів освіти через зацікавленість у швидкому комерційному результаті і як небажаний наслідок – фрагментарність отриманих знань [3].

За цих умов постає нагальна потреба переосмислення контексту сучасної дизайн-освіти зважаючи на цілі цифрової трансформації освіти та науки України та її узгодження з екосистемою ринку дизайнерських послуг. За результатами дослідження підтверджено, що цифрові освітні ресурси вимагають від учнів креативності, вміння критично мислити та здатності гнучко передбачувати результати дизайн-проектування в умовах неоліберальної економіки нетворку. Для вдосконалення форм, методів і засобів провадження дизайн-освіти обґрунтовано доцільність використання LMS-платформ, вебінарних сервісів, месенджерів, електронної пошти, сервісів швидкого тестування та опитування, конструкторів інтерактивних завдань. Зважаючи на розвиток цифрових технологій у арт-сфері та інноваційну діяльність у практиці дизайну рекомендовано хмарні сервіси (типу InVision, Figma, Fusion 360, Autodesk Tinkercad, FormIt), використання QR-кодів та імерсивних технологій на

прикладі Unity3D, відвідування віртуальних галерей та музеїв. Перспективним бачиться впровадження дизруптивних технологій у дизайн-практику [1, 2].

Здійснений аналіз доробку вчених уможливив висновок щодо наявності потреби у пошуку оптимальних шляхів вдосконалення української дизайн-освіти з урахуванням стратегії цифрової трансформації освіти і науки.

Цифрова трансформація дизайн-освіти в сучасному світі є незворотною, тому потребує пильної уваги професійної спільноти для подальшого її вдосконалення. Попри неминучі недоліки системи освіти, використання цифрового освітнього середовища у освіті підтвердило свою ефективність, що відкриває нові перспективи для розвитку дизайн-освіти і дозволяє вивести вітчизняну дизайн-освіту на якісно новий рівень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бесараб, С.О., Клименко, С. М., & Люшенко. *Дизруптивні інновації як драйвери четвертої промислової революції. Strategies for Entrepreneurship for Sustainable Development of Small and Medium-Sized Innovative Entrepreneurship : International Conference. Riga : Baltic International Academy, 2019. С. 97–101.*
2. Гардабхадзе, І. А. *Креативність дизруптивних технологій як тренд-фактор управління сталим розвитком постцифрового суспільства. Траєкторії сталого розвитку українського суспільства: особистість і культура : зб. наукових доп. V міжнар. наук.- практ. конф. Маріуполь : МДУ, 2019. С. 22–26.*
3. Гілен, П. *Культура та інші фундаменталізми. Харків: IST Publishing, 2019.*
4. Ерммер Пеггі А., Рассел Джеймс Д. *Використання тематичних досліджень для підвищення освіченості в навчанні з дизайну. Освітні технології, Вип. 35. 1995. С. 23–31.*
5. Касакін Ернан, Гольдшмідт Габріела. *Експертиза та використання візуальної аналогії: наслідки для дизайнерської освіти. Дизайнерські студії. № 20 (2). 1999. С. 153–175.*

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*

6. Цунджуанг Ван. Нова парадигма освіти студії дизайну. Міжнародний журнал про освіту в галузі мистецтва та дизайну. № 5. 2010.

Наталія Орлова
(Полтава, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШРИФТОВОЇ ГРАФІКИ В ДИЗАЙНІ СУЧАСНИХ ТЕКСТИЛЬНИХ ВИРОБІВ

У статті представлено аналіз основних напрямків шрифтової графіки в трендах молодіжного одягу. Особливу увагу приділено особливостям стилістичного взаємозв'язку художньо-графічних елементів шрифту та шрифтових композицій з образом носія та формотворчими характеристиками самого костюма.

Ключові слова: *шрифтова графіка, принт, стилізація, костюм.*

This paper presents an analysis of the main directives of font graphics in youth clothing trends. Particular respect was given to the peculiarities of the stylistic interrelationship of artistic and graphic elements in the font and font compositions, the manner of wearing and the formative characteristics of the costume itself.

Keywords: *font graphics, print, stylization, costume.*

Сучасний дизайн виробів текстильної та легкої промисловості бере активну участь у процесі глобалізації, в який на сьогоднішній день включилися всі галузі культури та мистецтва. Різні культурні течії: абстракціонізм, мінімалізм, поп-культура, примітивізм, максималізм, модернізм, молодіжні субкультури тощо, проявляються у всіх сферах інформаційного впливу на людину: кіно, театр, одяг, телебачення, література, музика. Графічний дизайн та дизайн текстильних виробів як складова культурного комплексу не залишаються осторонь. Чітка адресність сучасного текстилю – відчутна тенденція нового часу [3].

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*